

2006 M. LIETUVIŲ VALSTYBINĖS KALBOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO REZULTATŲ STATISTINĖ ANALIZĖ

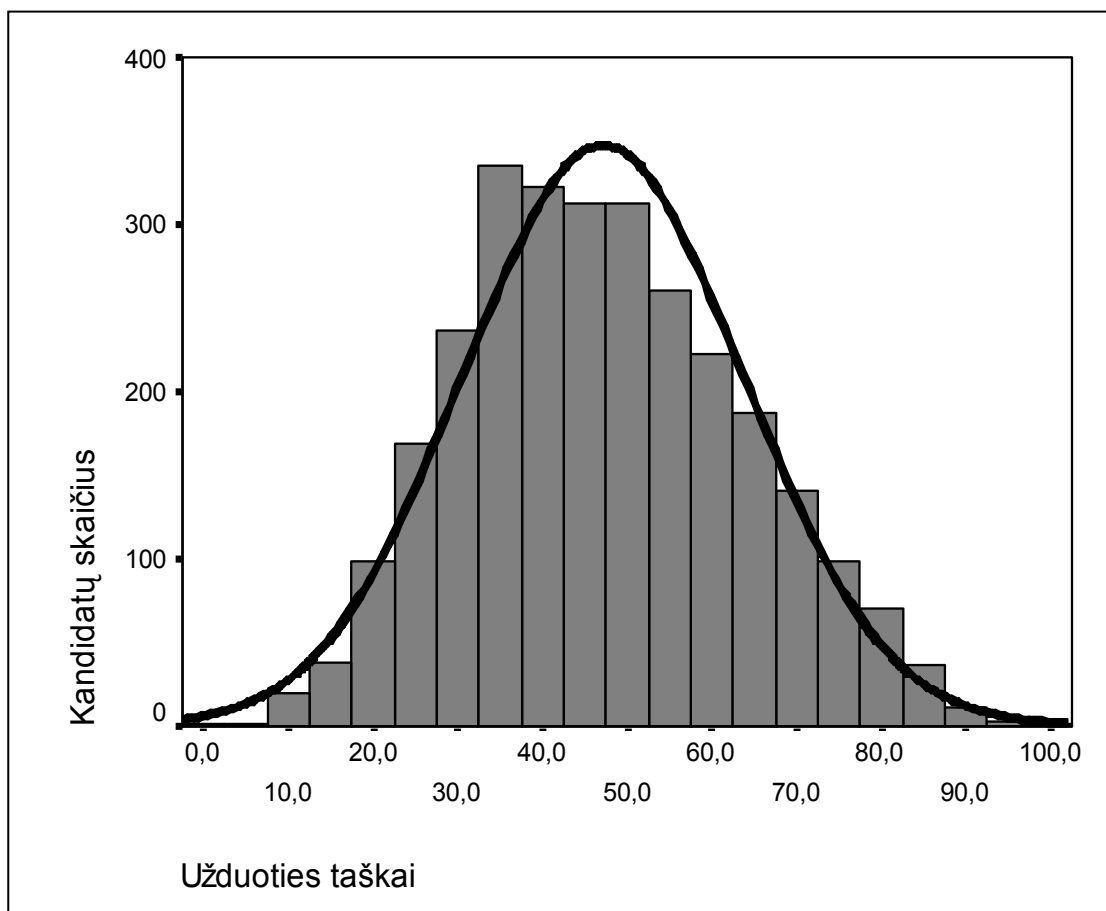
2006 m. gegužės 24 d. valstybinį lietuvių valstybinės kalbos brandos egzaminą laikė 2880 kandidatų – vidurinio ugdymo programos baigiamųjų klasių mokinių, kitų laidų abiturientų. Egzaminą ketino laikyti 2907 kandidatai, 27 iš jų į egzaminą neatvyko.

Pakartotinės sesijos metu valstybinį lietuvių valstybinės kalbos brandos egzaminą birželio 16 dieną ketino laikyti 15 kandidatų. 5 iš jų egzaminą išlaikė, 4 neatvyko.

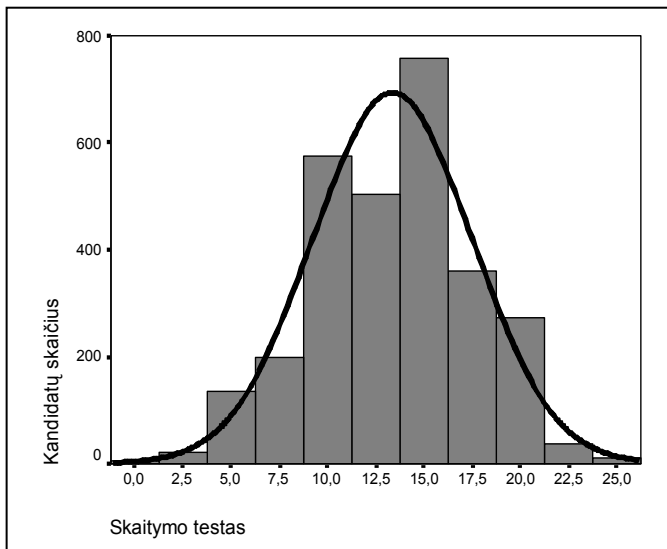
Maksimali taškų suma, kurią galėjo surinkti laikantys egzaminą kandidatai, – 100 taškų. Minimali egzamino išlaikymo taškų sumos riba, kuri nustatoma po egzamino rezultatų sumavimo, – 31 taškas. Tai sudarė 31 proc. visų galimų taškų. Valstybinio lietuvių valstybinės kalbos brandos egzamino neišlaikė 15,8 proc. laikusiųjų.

Valstybinio lietuvių valstybinės kalbos brandos egzamino rezultatų vidurkis yra 47,14 taško, taškų sumos standartinis nuokrypis (dispersija) – 16,51.

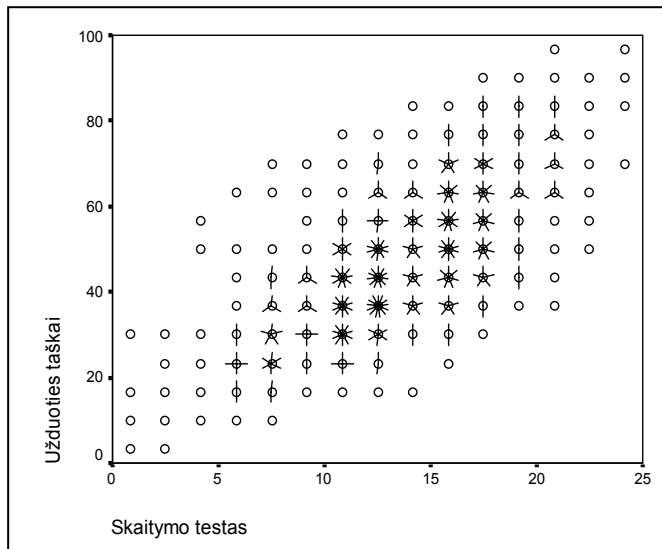
Lietuvių valstybinės kalbos brandos egzaminą laikusių kandidatų surinktų taškų pasiskirstymai pateikti 1, 2, 4 ir 6 diagramose. Atskirų testo dalių koreliacija su visa egzamino užduotimi pateikta 3, 5 ir 7 diagramose.

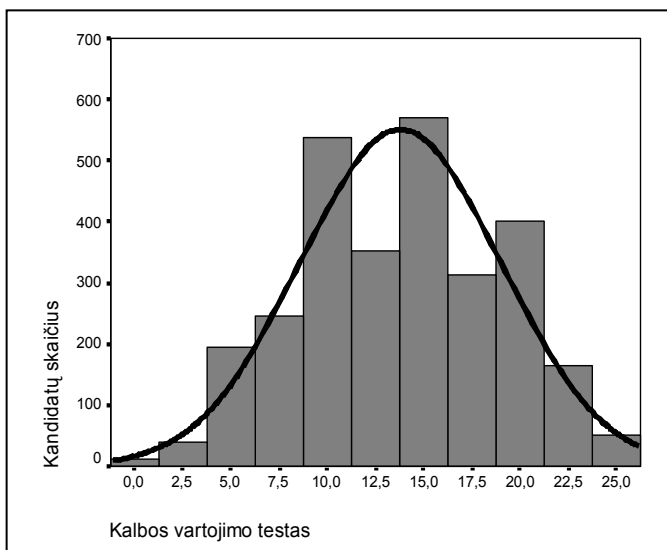
1 diagrama. Valstybinį lietuvių valstybinės kalbos brandos egzaminą laikusių kandidatų gautų taškų pasiskirstymas

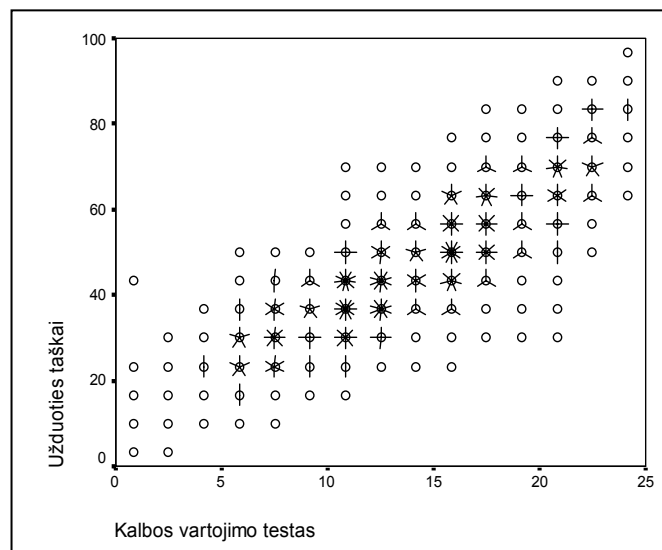
2 diagrama. Skaitymo testo taškų pasiskirstymas

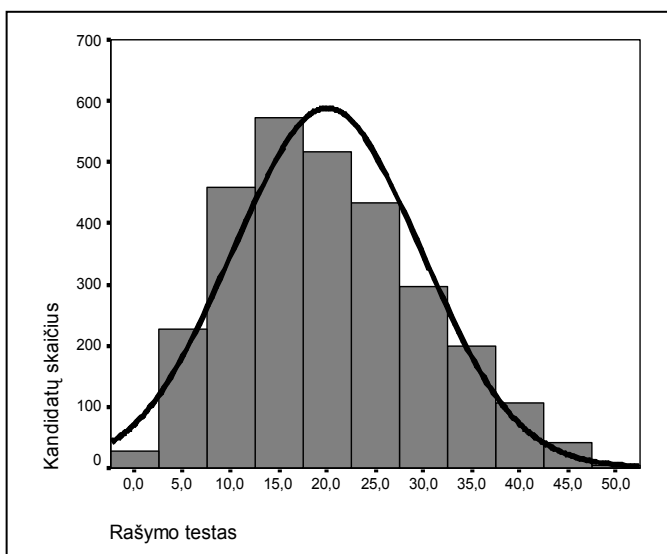
3 diagrama. Skaitymo testo ir visos egzamino užduoties koreliacija

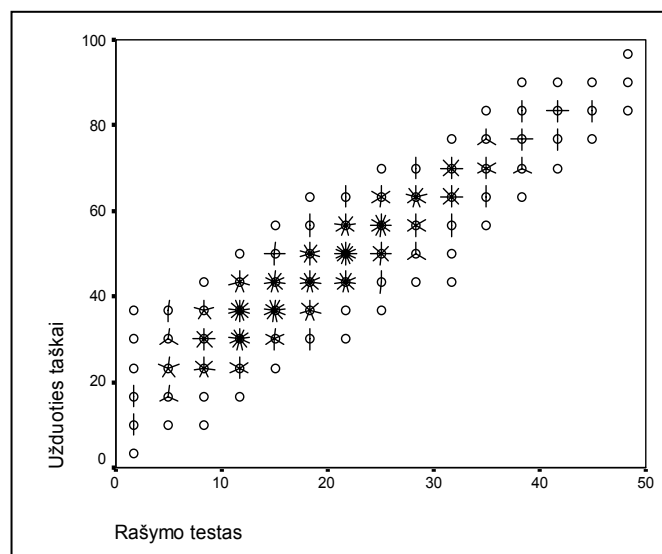
4 diagrama. Kalbos vartojimo testo taškų pasiskirstymas

5 diagrama. Kalbos vartojimo testo ir visos egzamino užduoties koreliacija

6 diagrama. Rašymo testo taškų pasiskirstymas

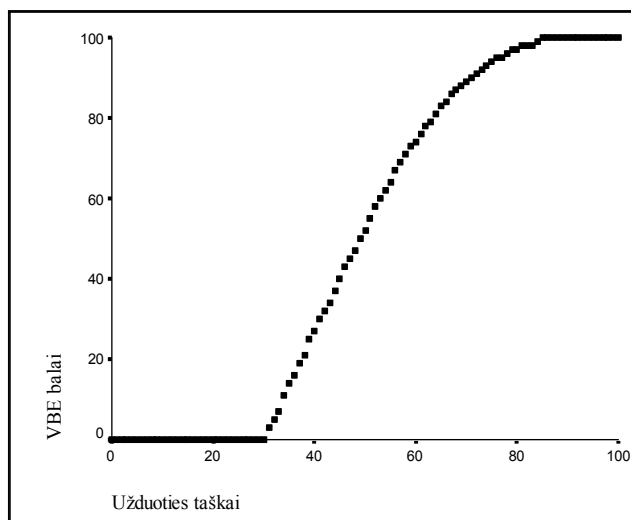

7 diagrama. Rašymo testo ir visos egzamino užduoties koreliacija

Lietuvių valstybinės kalbos valstybinį brandos egzaminą laikė daugiau merginų nei vaikinių (merginų – 63,5 proc., vaikinių – 36,5 proc.). Merginų rezultatai geresni nei vaikinių (merginų valstybinio brandos egzamino balų vidurkis yra 49,9, vaikinių – 33,1).

Valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra šimtabalės skalės skaičius nuo 1 iki 100. Šis skaičius rodo, kurią egzaminą išlaikiusių kandidatų dalį (procentais) mokinys pralenkė. Pavyzdžiui, 40 balų reiškia, kad blogiau egzaminą išlaikė 40 proc. kandidatų, geriau – 60 proc. ($100 - 40 = 60$). Minimalus išlaikyto valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra 1 (vienas) balas, maksimalus – 100 balų. Šie balai į dešimtbalės skalės pažymį nėra verčiami. Jie įrašomi kandidato brandos atestato priede kaip valstybinio brandos egzamino įvertinimas. Pavyzdžiui, įrašoma 40 (keturiasdešimt). Kandidatų surinktų egzamino užduoties taškų ir jų įvertinimo valstybinio lietuvių valstybinės kalbos brandos egzamino balais santykis pateiktas 8 diagramoje.

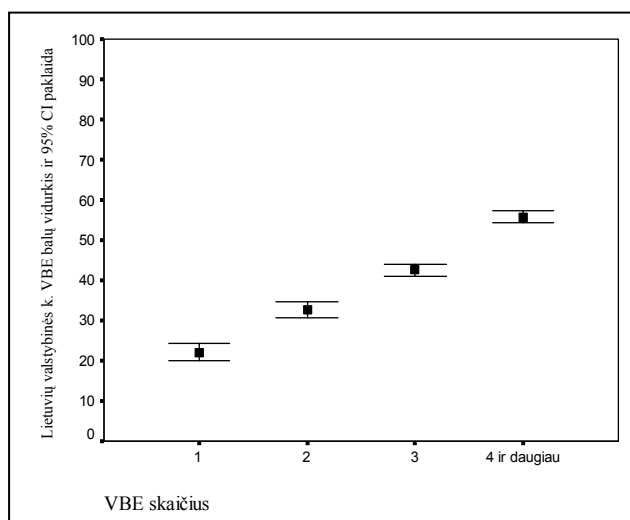

8 diagrama. Užduoties taškų ir VBE balų santykis

Valstybinio lietuvių valstybinės kalbos brandos egzamino darbus Vilniuje vertino 67 vertintojai – lietuvių valstybinės kalbos mokytojai, atvykę iš įvairių Lietuvos miestų bei rajonų, ir universitetų dėstytojai. Kiekvienas egzamino darbas buvo įvertintas du kartus, vertinimams nesutapusiems – dar ir trečią kartą.

Iš beveik 3 tūkstančių kandidatų, laikusių valstybinį lietuvių valstybinės kalbos egzaminą, tik šį vieną valstybinį brandos egzaminą laikė 462 kandidatai. Kai kurie mokiniai laikė du (578) ar tris (824), o 969 mokiniai – keturis ir daugiau valstybinių brandos egzaminų. Laikiusieji lietuvių valstybinės kalbos ir kitą valstybinį brandos egzaminą mokiniai rinkosi matematiką (1376), istoriją (1281), anglų kalbą (1182), rusų kalbą (531), fiziką (231), vokiečių kalbą (185), biologiją (212), chemiją (169), prancūzų kalbą (24), lietuvių gimtosios kalbos teksto interpretaciją (4).

9 diagramoje pateikta priklausomybė tarp laikytų valstybinių brandos egzaminų skaičiaus ir valstybinio lietuvių valstybinės kalbos egzamino rezultatų.

9 diagrama. Priklausomybė tarp laikytų valstybinių brandos egzaminų skaičiaus ir lietuvių valstybinės kalbos egzamino rezultatų

Valstybinio brandos egzamino vertinimas yra norminis: kiekvieno mokinio pasiekimai lyginami su kitų laikiusiųjų šį brandos egzaminą pasiekimais. Statistinei analizei atlikti atsitiktinai buvo atrinkta 400 kandidatų darbų. Suvedus iš tų darbų informaciją, kiekvienam užduoties klausimui (ar jo daliai, jei jis turėjo struktūrinę dalį) buvo nustatyta:

- **kuri dalis (procentais) kandidatų pasirinko atitinkamą atsakymą** (A, B, C, D ar E, jei klausimas buvo su pasirenkamaisiais atsakymais) **ar surinko atitinkamą skaičių taškų** (0, 1, 2 ir t.t.);
- **klausimo sunkumas**. Šio parametro skaitinė reikšmė yra procentinis santykis

$$\frac{(\text{visų kandidatų už šį klausimą surinktų taškų suma})}{(\text{visų už šį klausimą teoriškai galimų surinkti taškų suma})}$$

Jei klausimas buvo vertinamas vienu tašku, tai jo sunkumas tiesiogiai parodo, kuri dalis kandidatų į tą klausimą atsakė teisingai. Pagal statistinę testų teoriją geriausi klausimai yra tie, kurių sunkumas apie 50 proc. (klausimo su 5 pasirenkamaisiais atsakymais, įvertinus spėjimo paklaidą, – apie 60 proc.). Labai lengvo klausimo sunkumas – daugiau kaip 80 proc., labai sunkaus – mažiau kaip 20 proc.;

- **klausimo skiriamoji geba**. Šis parametras rodo, kaip atskiras egzamino klausimas išskiria stipresnius ir silpnesnius kandidatus. Jei klausimas buvo labai lengvas ir į jį beveik vienodai sėkmingai atsakė ir stipresnieji, ir silpnesnieji, tai tokio klausimo skiriamoji geba maža. Panaši skiriamoji geba gali būti ir labai sunkaus klausimo, į kurį neatsakė taip pat beveik visi. Neigiama skiriamosios gebos reikšmė rodo, kad silpnesnieji (sprendžiant pagal visą egzamino užduotį) už tą klausimą surinko daugiau taškų nei stipresnieji (tai tikrai blogo klausimo požymis). Pagal statistinę testų teoriją geri klausimai yra tie, kurių skiriamoji geba yra 40–50, labai geri – 60 ir daugiau. Dėl įvairių pedagoginių ir psichologinių tikslų kai kurie labai sunkūs (arba labai lengvi) klausimai pateikiami teste, nors jų skiriamoji geba ir nėra optimali;

- **klausimo koreliacija su visa užduotimi**. Tai to klausimo ir visų užduoties taškų koreliacijos koeficientas (skaičiuotas Pirsono koreliacijos koeficientas). Šis parametras rodo, kuria dalimi atskiras klausimas matuoja taip, kaip ir visa užduotis. Aišku, daugiataškio klausimo koreliacija su visa užduotimi yra didesnė nei vienataškio.

Toliau pateikiama egzamino užduoties klausimų statistinė analizė. Tikimės, kad ši analizė padės pedagogams geriau suprasti 2006 metų valstybinio lietuvių valstybinės kalbos brandos egzamino užduoties problemas, o užduoties autoriams padės parengti tobulesnę 2007 metų egzamino užduotį.

Šią 2006 metų lietuvių valstybinės kalbos valstybinio brandos egzamino rezultatų statistinę analizę parengė Nacionalinio egzaminų centro darbuotojai. Klausimus, pastabas, siūlymus prašome siųsti adresu: M. Katkaus g. 44, LT-09217 Vilnius, faks. (8~5)2752268, el. p. centras@nec.lt.

Daugiau informacijos apie jau įvykusius ir dar būsimus brandos egzaminus, atskirų egzaminų programas ir reikalavimus, egzaminų ataskaitas galite rasti internete adresu www.egzaminai.lt.

2006 M. LIETUVIŲ VALSTYBINĖS KALBOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIS

I. SKAITYMO TESTAS

Užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Atsakymą rašykite po klausimu. Pastraipos sunumeruotos..

Moteris palūžusiais sparnais

1 Sofija Čiurlionienė-Kymantaitė (tokia yra jos pačios pasirinkta pavardės forma) į lietuvių kultūrą įžengė ir kaip kūrėja, ir kaip jos vertintoja. Ji pirmoji apmąstė moteriškąją kultūrą, parodė pasitikėjimą moters galimybėmis. Aplinkiniams ji teikė vilties, kad padarys daugiausia iš visų, nes yra mokyta, mačiusi pasaulio, nujaučianti, kur krypsta kūrybos raida. Tačiau gyvenimo vėjai ne visada jai buvo palankūs, nors veikla – labai intensyvi, įvairiapusė.

2 S. Kymantaitės giminėje būta ryškių moterų. Visi jas pastebėdavo, pasakodavo apie jas legendas, jomis žavėdavosi. Žodžio kišenėje neieškanti Sofijos motina mokėjo begalę dainų. Išmintingoji senelė Magdalena, bitininkė, mėgo skaityti ir už save jaunesnį vyrą išmokė. Visiems pavyzdys buvo ir gražuolė senelės sesuo Elžbieta: ištikta paralyžiaus, ji tapo be galo pamaldī, viską išdalydavo elgetoms. Ir visos šios moterys apsupo mergaitę rūpesčiu. Be to, giminaitės arba pasakojimai apie jas mergaitei atskleidė stiprių moterų pasaulį, iš jų būsimoji kūrėja sėmėsi pasitikėjimo, o tai būtina bręstančiai asmenybei.

3 S. Kymantaitė, gimusi neturtingų žemaičių bajorų šeimoje (1886 m.), buvo labai tėvų laukiamas ir mylimas kūdikis. Ją ant rankų sūpuodavo ne tik motina, bet ir tėvas, norėjęs ir daugiau vaikų, bet antroji duktė mirė mažytė. Taigi vienturtės S. Kymantaitės vaikystė buvo labai harmoninga ir sklidina meilės, kuri vėliau jai taip pat padėjo pasikliauti savo jėgomis.

4 Smalsiai mergaitei anksti pabudo poreikis skaityti. Ji godžiai rijo lenkų pakylėtą, romantinę literatūrą, kuri mokė mylėti Tėvynę, užmiršti buitį ir vytis svajonę. Atidžiai skaitė ir lietuvių literatūrą. S. Kymantaitė simpatizavo Lietuvos patriotų veiklai, kūrybai. Vėliau Sofija parašys, kad vieno iš jų – lietuvių literatūros klasiko rašytojo Vaižganto – kūriniai atvėrė jai duris į naują pasaulį, pažadino jos širdy troškimą dirbti Tėvynės ir tautos labui, siekti aukštų idealų.

5 1904 m. baigusi Rygos gimnaziją, S. Kymantaitė svajojo apie medicinos studijas. Remiama dėdės, pradėjo studijuoti Krokuvos universiteto Medicinos fakultete, bet aplinkinių pagirta už literatūrinius darbus ir pati įsitikinusi, kad jos pašaukimas – kūryba, pasuko kitu keliu: ėmė kurti (paskelbė keletą kūrinių pirmajame lietuvių literatūros almanache „Gabija“) ir studijuoti filosofiją. Praktiškai jos dėdei toks Sofijos žingsnis atrodė didelė klaida, ir jis nutraukė studijų finansavimą. Sofija buvo priversta grįžti į Lietuvą.

6 Lietuvoje S. Kymantaitė apsistojo Vilniuje ir pradėjo dirbti „Vilties“ laikraštyje. Čia ji mokėsi lietuvių kalbos, redakcinio darbo, publikavo darbus, straipsnius ir recenzijas dailės, teatro klausimais. Juose kritiškai ir griežtokai vertino tautiečių kūrybines pastangas. Iki 1911 m. Sofija, kaip menininkė ir kritikė, brendo nepaprastai intensyviai, dirbo petys petin su vyrais.

7 Tuo pat metu Sofija Kymantaitė kartu su rašytojomis G. Petkevičaitė-Bite, M. Pečkauskaite-Šatrijos Ragana ir O. Pleiryte-Puidienė išitraukė į moterų judėjimą, prasidėjusį Lietuvoje jau XIX a. pabaigoje. Moterys kėlė tautiškumo, nacionalinio išsivadavimo, socialinės lygybės ir lygiateisiškumo su vyrais idėjas. S. Kymantaitėi tauta, jos istorija, tautiškų tradicijų ir kultūros vertybių puoselėjimas buvo aukščiau už viską, todėl ji čia rado bendraminčių. Sofija ypač pabrėždavo, kad tautos gyvastį prikels švietimas ir doros ugdymas.

8 1907 m. S. Kymantaitė susipažino su dailininku ir kompozitoriumi Mikalojumi Konstantinu Čiurlioniu. Suartėjimas su šiuo menininku dar labiau paskatino bręsti dvasiškai. M. K. Čiurlionis irgi jautė, kad surado giminingą sielą. 1908 m. Sofija tapo M. K. Čiurlionio sužadėtine, o 1909 m. jie susituokė. Jų meilės įrodymas – literatūriniai M. K. Čiurlionio laišakai žmonai: *...Mačiau aplink pavasari, tartum šviesią kunigaikštystę, visi medžiai uždegė žvakides ir sietymus, radosi didelė tylaus rytmečio šviesa.*

9 Ši ypatinga lietuvių kultūros pora išsiskleidė per tragiškai trumpą laiką, o jų ateitis nušvito kūrybos viltimi. 1910 m. pasirodė S. Kymantaitės eseistikos knyga „Lietuvoje“, kurioje ji aptarė inteligentijos vaidmenį tautos gyvenime. Knygos viršelį puošė jos vyro grafika, be to, buvo įdėtas ir jo straipsnis „Apie muziką“, kuriame Čiurlionis skatino klausytis „dainų-giesmių“, „sakmių-pasakų“, klausytis taip, kad pajustumė žmogaus esmę... Abu labai džiaugėsi šia knyga, suprasdami, kad jų bendradarbiavimas augina naujus, ypatingus kūrybos vaisius. Po daugelio metų, atslūgus skausmui, Sofija prisipažino, kad jų abiejų skrydis per greitai nutrūko...

10 M. K. Čiurlionio, genialaus lietuvių menininko, mirtis visiškai pakeitė S. Čiurlionienės-Kymantaitės likimą – ne tik išoriškai, bet ir iš vidaus. Dėl didžiausios gyvenimo tragedijos Sofija paslėpė savo patirtį ir nuo kitų, ir nuo savęs. Kūryboje dažnai pasigirdavo vienišas balsas, širdgėla ir siekis iš jos išsivaduoti, žlugusios viltys. Jos

kūrybinė banga suledėjo, sustingo aštriomis briaunomis. Ji rašė protu, bet nebe intuicija ar širdimi. Duktė Danutė liudija, kad tik paskutiniaisiais savo gyvenimo mėnesiais Sofija ryžosi atidaryti dėžutę ir palinko ties pageltusiais Konstantino laiškų lapeliais. Grįžimo pas mylimąjį būseną apibendrino dukraitei laiške, parašytame savaitę prieš mirtį: *Ir dar tau linkiu, kad mokėtum mylėti ir mylimajam duoti, kas gražiausia Tavyje, – tai grįžta didele banga – atneša jėgų ir įkvėpimo.*

11 Įdomus S. Čiurlionienės-Kymantaitės posūkis į pedagogiką. Darbas švietimo sistemoje lietuvių visuomenei buvo labai reikalingas. S. Čiurlionienė-Kymantaitė jo mielai ėmėsi, tačiau tai galbūt nuvedė ją ne į tautos gelmes, apie kurias ji kalbėjo savo kūryboje, o į gyvenimo paviršių, kasdienius rūpesčius. Kalbininkas J. Jablonskis rekomendavo ją „Saulės“ mokytojų kursams skaityti paskaitas. Ji tai darė ne vienus metus, 1915 m. net pervažiavo į Voronežą, kur jau anksčiau dėl Pirmojo pasaulinio karo buvo evakavęsi „Saulės“ mokytojų kursai. Čia S. Čiurlionienė-Kymantaitė visiškai pasinėrė į pedagoginę veiklą, išleido „Lietuvių literatūros istorijos konspektą“ ir „Lietuvių literatūros istorijos konspekto chrestomatiją“. 1918 m. ji grįžo į Lietuvą ir daug kūrė: prozos kūrinius žemaitiškai, tautosakinių siužetų poemas, komedijas, taip pat paskelbė straipsnių. 1926 m. buvo pakviesta lietuvių kalbos lektore į Vytauto Didžiojo universitetą. Čia dėstė iki 1938 m.

12 Po karo S. Čiurlionienė-Kymantaitė valdininkų tebuvo laikoma „buržuazinių laikų ponija“, senų laikų atgyvena. Tik didelėmis pastangomis 1956 m. jai pavyko išleisti savo knygas. Itin sunkus, skausmingas darbas – M. K. Čiurlionio laiškų rengimas spaudai. Ji kabinosi į realybę, gaubėsi šalčio skraiste, kad niekas negalėtų prisiartinti. Amžininkai, pastebėję jos matematišką protą ir aštrų liežuvį, bet pasigedę moteriškumo ir širdies, pavadino šią moterį „ledine karalaite“, o ji ir toliau dirbo tai, ką manė esant būtina.

13 Tik po dešimtmečio grįžo į praeitį. Sėdo užbaigti geriausios savo poemos „Giria Žalioji“ ir džiaugėsi, kad sekasi rašyti, *lyg Konstantinas būtų už rankos vedęs*. Tikėjo, jog parašė geriausią savo darbą, nors ir eidama 60 metų. O prieš mirtį, sirgdama, kai sapne pamatė M. K. Čiurlionį, skambinantį pianinu, pagalvojo, kad pradės sveikti: *Visuomet, kai jį sapnuoju, mano gyvenime nutinka kas nors gero ir gražaus*. Deja, nenutiko, – S. Kymantaitė-Čiurlionienė užgeso 1958 m. gruodžio 1 d.

14 Prabėgus daugeliui metų po Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės mirties, lieka neatsakytas klausimas, kodėl ji išsaugojo Konstantino laiškus, bet sunaikino savuosius? Gal ji nenorėjo sugriauti legendos apie jų nuostabią porą, išsigandusi, kad nepajėgė pakilti kartu su M. K. Čiurlioniu į ekstazę, į kūrybines padanges, kamuojama žemiškųjų rūpesčių? Atsakymą nežinojo tik ji viena...

(Pagal Oną Voverienę ir Viktoriją Daujotytę)

Klausimai ir atsakymai

1. Remdamiesi 2 pastraipa, savais žodžiais parašykite du dalykus, kuo S. Kymantaitei buvo svarbios jos giminės moterys. (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
25,75	37,00	37,25	55,75	33,33	0,33

2. Savais žodžiais paaiškinkite, kas sieja 2 ir 3 pastraipas. (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
11,75	56,00	32,25	60,25	11,67	0,18

3. Remdamiesi 4 pastraipa, savais žodžiais parašykite du dalykus, kuo panaši S. Kymantaitės skaityta lenkų ir lietuvių literatūra. (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
3,25	48,50	48,25	72,50	18,33	0,28

4. Nurodykite S. Kymantaitės asmenybės bruožą, atsiskleidusį ir Krokuvoje, ir Vilniuje (5 ir 6 pastraipos). (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
38,50	61,50	61,50	34,17	0,28

5. Savais žodžiais parašykite, kuri moterų judėjimo keliama idėja buvo labai artima S. Kymantaitei (7 pastraipa). (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
39,25	60,75	60,75	38,33	0,27

6. Paaškindite S. Kymantaitės mintį, kad „tautos gyvastį prikels švietimas ir doros ugdymas“ (7 pastraipa). (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
25,50	40,00	34,50	54,50	31,25	0,34

7. Savais žodžiais paaškindite, kodėl S. Kymantaitę ir M. K. Čiurlionį galima pavadinti giminingomis sielomis (8–9 pastraipos). (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
45,50	54,50	54,50	31,67	0,25

8. Remdamiesi 8 pastraipa, savais žodžiais paaškindite, kaip M. K. Čiurlionio kūrybą paveikė suartėjimas su S. Kymantaite. (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
58,50	41,50	41,50	17,50	0,13

9. Savais žodžiais parašykite pagrindinę 9 pastraipos mintį. (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
43,50	42,75	13,75	35,13	32,50	0,38

10. Savais žodžiais parašykite tris argumentus, įrodančius, kad vyro mirtis pakeitė S. Čiurlionienės-Kymantaitės asmenybę (10 pastraipa). (3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2	3			
12,50	29,50	43,75	14,25	53,25	24,72	0,36

11. Parašykite du dalykus, rodančius S. Čiurlionienės-Kymantaitės rimtą požiūrį į pedagoginę veiklą (11 pastraipa). (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
16,75	28,75	56,50	69,88	30,00	0,36

12. Savais žodžiais parašykite 12 pastraipos pagrindinę mintį. (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
47,00	31,00	22,00	37,50	24,17	0,23

13. Remdamiesi 13 pastraipa, paaškindite, kas norėta pasakyti žodžiais „lyg Konstantinas būtų už rankos vedęs“. (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
53,00	47,00	47,00	21,67	0,23

14. Remdamiesi tekstu, palyginkite du kūrėjus – S. Čiurlionienę-Kymantaitę ir M. K. Čiurlionį.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
59,75	40,25	40,25	25,00	0,20

15. Savais žodžiais paaiškinkite pavadinimą.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
43,75	56,25	56,25	25,00	0,21

16. Parašykite, koks šio teksto funkcinis stilius.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
73,00	27,00	27,00	15,00	0,17

II. KALBOS VARTOJIMO TESTAS

1 užduotis. Kairėje pateiktus žodžius ar žodžių junginius pavartokite nurodytu skaičiumi ir reikiamu linksniu. 0 atvejis – pavyzdys.

- (0) Dešimtis
 (1) atstumas
 (2–3) tvyranti netvarka
 (4) namas
 (5) turtingas
 (6–7) srauni srovė
 (8) širdis
 (9–10) toks, koks
 (11) abejingi
 (12) piliečiai
 (13) bendrosios
 (14) taisyklės

(0) Dešimties kilometrų (1) _____ negyvena jokie žmonės.
 Prislėgtas kieme (2–3) _____, Marius pro
 šulinį, pasuko apžiūrėti (4) _____.
 Mūsų protėviai tikėjo, kad yra tokia būtybė – kaukas, kuris, jei būsi su juo
 geruoju, gali padaryti tave (5) _____.
 Čia pat, aukštame dešiniajame Nemuno skardyje, išgraužtame
 (6–7) _____, stovi sena Punios pilis.
 Matematika, stimuliuojanti protą, o poezija, teikianti impulsus
 (8) _____, žmogų padarė (9–10) _____,
 jis dabar yra.
 Dažnai tampame (11) _____, nors tariamės esą Lietuvos
 (12) _____.
 Glaustus tekstus siesime su retorika ir jiems taikysime
 (13) _____ šio mokslo (14) _____.

(14 tašku)

Klausimo nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Teisingai atsakė (%)	66,25	48,25	50,00	56,75	28,00	58,00	56,00	84,75	41,75	73,00	44,25	53,25	51,50	79,50
Sunkumas	66,25	48,25	50,00	56,75	28,00	58,00	56,00	84,75	41,75	73,00	44,25	53,25	51,50	79,50
Skiriamoji geba	43,33	26,67	25,83	35,83	53,33	45,83	47,50	24,17	55,83	35,00	52,50	45,00	55,00	37,50
Koreliacija	0,39	0,27	0,25	0,32	0,49	0,40	0,41	0,31	0,43	0,30	0,43	0,37	0,46	0,43

Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
56,52	41,67	0,73

2 užduotis. Kairėje pateiktą veiksmažodį parašykite nurodytu laiku ar nuosaka. 0 atvejis – pavyzdys.*Esamasis laikas*

(0) sėdėjo (15) išvydo (16) apsisuko (17) dingo (18) nekliudė (19) susigniauzė	Mes (0) <u>sėdime</u> , kol (15) _____ grįžtančią senele, bet ji greitai (16) _____ ir (17) _____ – (18) _____ mums. Dėl to man nykia (19) _____ širdis.
---	--

Būtas kartinis laikas

(20) braunasi (21) lekia (22) pana (23) nugrimzta (24) kyla	Į galvą (20) _____ visokios visokiausios mintys, pro akis (21) _____ gyvenimas, ištisi jo gabalai, įvykiai, atsitikimų, kurie jau seniai (22) _____ į praeitį, fragmentai. Ir visa tai (23) _____, paskui vėl (24) _____, ir vis smarkiau ir smarkiau.
---	--

Būsimasis laikas

(25) pasirodo (26) rangosi (27) triokšteli (28) lūžta (29) parbloškia	Bijojau, kad (25) _____ kažkokie paslaptingi čiuptuvai. Jie tarsi gyvatės (26) _____ artyn... Ir staiga eglės dusliai (27) _____. Jos (28) _____ ir (29) _____ mane.
---	--

Tariamoji ar liepiamoji nuosaka

(30) sukasi (31) mirksi (32) stebimės	Taigi ir (30) _____ pergalingai Vyžpynių malūnas, prie girnų tankiai (31) _____ miltuotom blakstienom Bartininkas, o mes tik (32) _____ jo sumanumu.
---	--

(18 taškų)

Klausimo nr.	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
Teisingai atsakė (%)	61,25	90,00	93,50	38,50	80,00	80,00	75,75	6,25	44,50	74,50	80,00	42,50	84,25	59,75	76,00	55,50	44,00	33,25
Sunkumas	61,25	90,00	93,50	38,50	80,00	80,00	75,75	56,25	44,50	74,50	80,00	42,50	84,25	59,75	76,00	55,50	44,00	33,25
Skiriamoji geba	50,00	23,33	15,00	50,83	29,17	38,33	50,00	48,33	38,33	31,67	29,17	53,33	23,33	35,83	32,50	47,50	65,00	40,83
Koreliacija	0,42	0,33	0,27	0,40	0,34	0,42	0,47	0,43	0,30	0,32	0,32	0,49	0,27	0,31	0,36	0,40	0,53	0,37

Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
64,97	39,03	0,76

3 užduotis. Iš kairėje pateiktų veiksmažodžių padarykite tinkamą dalyvį, pusdalyvį ar padalyvį. 0 atvejais – pavyzdys.

- (0) apieisti
 (33) įlinkti
 (34) nykti
 (35) išsikeroti
 (36) išdžiūti
 (37) pririnkti
 (38) iškrypti
 (39) vaišintis
 (40) klykauti
 (41) tarnauti
 (42) neturėti
 (43) karstyti
 (44) bėgti
 (45) rymoti
 (46) nušiuirti
 (47) tampyti
 (48) springti
 (49) pulti
 (50) tolti

Sena ir niūri šita sodyba: senas (0) apieistas kiemas, ilgas (33) _____ stogu namas, žemos palėpės, įvairiausiais daiktai apkrauti pakampiai. Pastatus supa didelis, dabar jau (34) _____ sodas – (35) _____ obelys, (36) _____ kriaušės, vyšnios. Rudeniop žemę čia nukrečia obuoliai, ir kartais šeiminkė, (37) _____ didelį (38) _____ krepšį, velka kiaulėms. Niekas nėra šito sodo obuoliais (39) _____, nebent tik vaikai. Prisigrūda užančius ir (40) _____ lekia šalin. Ji mato juos, kartais nedraudžia, negaila jai tų obuolių (beveik visas jos amželis praleistas (41) _____ kitiems – jos nieko (42) _____ savo). Vaikai ir lieka vaikai, žiūri į juos, (43) _____ šakomis, ir tiek, tik klykavimas ją erzina ir tai, kad (44) _____ kuris išsiviepia ar kyšteli jai, nuolat (45) _____ lange, liežuvį. Tada ji ir paleidžia (46) _____ šunį, kuris džiugiai puola prie šeiminkės.

– Sargi, kusi! – šaukia ji, (47) _____ kvailoko šuns už sijono. Vaikai (48) _____ juoku ir obuolių kąsniais pralekia pro šunyčio vis dar (49) _____ moterį, ir niūrią sodybos rimtį sudrumsčia tik greitai (50) _____ jų basų kojų dundesys.

(Pagal Bronių Radzevičių)

(18 taškų)

Klausimo nr.	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
Teisingai atsakė (%)	33,50	67,75	48,00	60,25	56,50	34,50	25,00	51,75	77,25	8,50	23,25	70,00	5,50	50,25	22,75	55,75	11,00	56,00
Sunkumas	33,50	67,75	48,00	60,25	56,50	34,50	25,00	51,75	77,25	8,50	23,25	70,00	5,50	50,25	22,75	55,75	11,00	56,00
Skiriamoji geba	54,17	35,00	57,50	21,67	56,67	42,50	46,67	48,33	41,67	20,00	45,00	37,50	10,83	51,67	40,83	51,67	27,50	56,67
Koreliacija	0,48	0,32	0,46	0,21	0,48	0,38	0,46	0,43	0,40	0,30	0,45	0,37	0,22	0,44	0,44	0,41	0,38	0,48

Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
42,08	41,44	0,80

III. RAŠYMO TESTAS

Užduotis. Pasirinkite **A** arba **B** variantą ir atlikite užduotį.

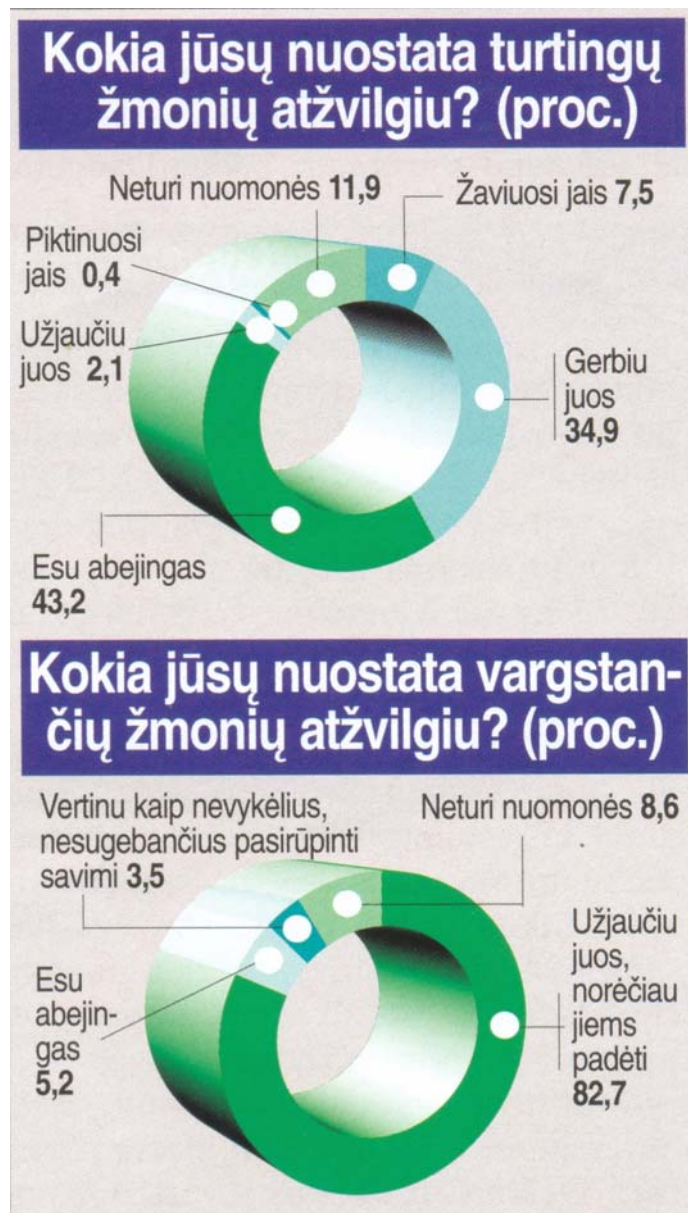
Pasirašykite *Monikos Balčiūtės* ar *Viliaus Saladžiūno* pavarde.

A

Jaunimo žurnalas kviečia padiskutuoti aktualiomis temomis. Į žurnalą parašykite straipsnį „*Ar visuomenei reikia turtuolių?*“ (250–300 žodžių).

Remkitės trimis šaltiniais:

- literatūros ar meno kūriniais,
- diagramomis,
- asmenine patirtimi.

Iš žurnalo „Veidas“, 2005 m. rugsėjo 1 d.

B

Jaunimo žurnalas kviečia padiskutuoti aktualiomis temomis. Į žurnalą parašykite straipsnį „*Nuo savęs nepabėgsi*“ (250–300 žodžių).

Remkitės trimis šaltiniais:

- literatūros ar meno kūriniais,
- nuotrauka,
- asmenine patirtimi.

V. Stanionio nuotrauka

RAŠYMO UŽDUOTIES VERTINIMO LENTELĖ (50 taškų)

Kriterijai	Taškai*	Mokinių sk. (proc.)
TURINYS		
Turinys išskirtinis. Originaliai aktualizuojama problema, iškeliamas netikėtas problemos aspektas; argumentai svarbūs; pristatant įvairias nuomones išsitingai remiamasi nurodytais šaltiniais; apibendrinama originaliai.	10	
	9	10 taškų – 0,50
Turinys geras. Aktualizuojama iškelta problema; tinkamai išplėtoti argumentai; pristatant įvairias nuomones remiamasi nurodytais šaltiniais; apibendrinama tinkamai.	8	9 taškai – 2,00
	7	8 taškai – 4,00
Turinys vidutiniškas. Bandoma aktualizuoti iškeltą problemą; samprotaujama, argumentai pakankami; pristatant įvairias nuomones remiamasi nurodytais šaltiniais, bet yra trūkumų*; apibendrinama iš dalies arba pernelyg abstrakčiai.	6	7 taškai – 7,75
	5	6 taškai – 15,00
Turinys patenkinimas. Bandoma aktualizuoti iškeltą problemą, bet nukrypstama nuo temos; argumentai menki; apie skirtingas nuomones tik užsimenama arba jos pristatomos ne visai tinkamai; šaltiniais remiamasi menkai; apibendrinimas menkai susijęs su samprotavimu.	4	5 taškai – 18,25
	3	4 taškai – 19,00
Turinys menkas. Neaktualizuojama iškelta problema; nėra nuomonių įvairovės; argumentai netinkami; apibendrinimas netinkamas arba jo iš viso nėra.	2	3 taškai – 12,75
	1	2 taškai – 13,25
Turinys netinkamas. Užduotis neatlikta arba atlikta netinkamai; rašoma ne ta tema, nesiremiamasi nurodytais šaltiniais.	0	1 taškas – 6,25
	0	0 taškų – 0,75
RAIŠKA		
Struktūra, teksto vientisumas		
Aiški ir motyvuota struktūra, sklandi minties raiška, įvairios ir tikslingos jungimo priemonės (1 trūkumas).	10	4,50
Aiški ir motyvuota struktūra, sklandi minties raiška, įvairios jungimo priemonės (2 trūkumai).	9	8,75
Struktūra tinkama, sklandi minties raiška, tikslingos jungimo priemonės (3 trūkumai).	8	10,25
Struktūra tinkama, nepakankama jungimo priemonių įvairovė (4 trūkumai).	7	13,00
Struktūra patenkinama, esama minties raiškos trūkumų arba netikslios jungimo priemonės (5 trūkumai).	6	10,50
Struktūra patenkinama, esama minties raiškos trūkumų arba netikslios jungimo priemonės, menka jų įvairovė (6 trūkumai).	5	11,75
Struktūra patenkinama, esama minties raiškos trūkumų, netikslios jungimo priemonės, menka jų įvairovė (7 trūkumai).	4	9,50
Struktūra nenuosekli, skaidymas į pastraipas dažnai nemotyvuotas, nesklandi raiška, vietomis vartojamos netinkamos jungimo priemonės (8 trūkumai).	3	10,25
Struktūra nenuosekli, skaidymas į pastraipas nemotyvuotas; nesklandi raiška, vartojamos mažai tinkamos, vienodos jungimo priemonės (9 trūkumai).	2	5,75
Prasta teksto struktūra, nesklandi raiška, trūksta junglumo (10 trūkumų).	1	7,50
Prasta teksto struktūra, nesklandi raiška, trūksta junglumo (11 ir daugiau trūkumų).	0	8,25

* Remiamasi tik dviem šaltiniais arba vienu iš trijų šaltinių pasinaudojama netinkamai, pvz.: painiojami autoriai, kūrinių pavadinimai, pateikiami netikslūs duomenys, remiamasi ne tuo aspektu.

Kriterijai	Taškai*	Mokinių sk. (proc.)
Gramatika (sintaksė ir morfologija)		
Gramatinės konstrukcijos įvairios ir pakankamai sudėtingos, vartojamos taisyklingai (1 klaida).	10	2,00
Gramatinės konstrukcijos įvairios ir pakankamai sudėtingos, vartojamos taisyklingai (2 klaidos).	9	6,00
Gramatinės konstrukcijos įvairios ir pakankamai sudėtingos, pasitaiko klaidų (3 klaidos).	8	8,25
Gramatinės konstrukcijos įvairios ir pakankamai sudėtingos, pasitaiko klaidų (4 klaidos).	7	11,00
Gramatinių konstrukcijų įvairovė menka, jos paprastesnės, pasitaiko gramatikos klaidų (5 klaidos).	6	13,25
Gramatinių konstrukcijų įvairovė menka, jos paprastesnės, pasitaiko nemažai gramatikos klaidų (6 klaidos).	5	11,25
Paprastos gramatinės konstrukcijos; nemažai gramatikos klaidų (7 klaidos).	4	9,25
Paprastos gramatinės konstrukcijos, dažnai vartojamos klaidingai (8 klaidos).	3	6,00
Net paprastos gramatinės konstrukcijos vartojamos klaidingai (9 klaidos).	2	7,00
Net paprastos gramatinės konstrukcijos vartojamos klaidingai (10 klaidų).	1	7,00
Labai daug (11 ir daugiau) gramatikos klaidų.	0	19,00
<i>Pastaba. Vertinama gramatinių konstrukcijų įvairovė ir sudėtingumas, o ne vien klaidos. Taigi nors rašiny parašytas be gramatikos klaidų, tačiau trumpais vientisiniais sakiniais, nėra sudėtingesnių konstrukcijų, gramatika vertinama ne daugiau kaip 6 taškais.</i>		
Žodynas, stilius		
Žodynas turtingas**, parenkamas ir vartojamas tiksliai, stilius geras (1–2 trūkumai).	10	1,75
Žodynas platus, parenkamas ir vartojamas tiksliai, stilius geras (3 trūkumai).	9	4,00
Žodynas platus, stilius geras (4 trūkumai).	8	6,25
Žodynas platus, stilius geras (5 trūkumai).	7	7,50
Žodynas pakankamas, stilius tinkamas (6 trūkumai).	6	13,75
Žodynas pakankamas, stilius tinkamas (7 trūkumai).	5	12,75
Žodynas patenkinamas, stilius ne visada tinkamas (8 trūkumai).	4	8,50
Žodynas siauras, stilius ne visada tinkamas, yra nemažai trūkumų (9).	3	9,75
Žodynas siauras, stilius ne visada tinkamas, daug trūkumų (10).	2	9,75
Žodynas labai siauras, stilius dažnai netinkamas, daug trūkumų (11).	1	8,00
Žodynas labai siauras, stilius netinkamas, labai daug trūkumų (12 ir daugiau).	0	18,00
Rašyba ir skyryba		
Laikomasi rašybos ir skyrybos taisyklių (1–2 klaidos).	10	2,00
Laikomasi rašybos ir skyrybos taisyklių, pasitaiko klaidų (3).	9	1,25
Laikomasi rašybos ir skyrybos taisyklių, pasitaiko klaidų (4).	8	2,25
Laikomasi rašybos ir skyrybos taisyklių, pasitaiko klaidų (5–6).	7	3,75
Nemažai rašybos ir skyrybos klaidų (7–8).	6	6,75
Nemažai rašybos ir skyrybos klaidų (9–10).	5	7,50
Nemažai rašybos ir skyrybos klaidų (11–12).	4	7,50
Daug rašybos ir skyrybos klaidų (13–14).	3	7,25
Daug rašybos ir skyrybos klaidų (15–16).	2	5,50
Labai daug rašybos ir skyrybos klaidų (17–18).	1	5,50
Labai daug rašybos ir skyrybos klaidų (19 ir daugiau).	0	50,75

** Turtingas žodynas – vaizdingas, daug sinonimų.

Platus žodynas – tiksliai vartojama daug įvairių žodžių.

Pakankamas žodynas – žodžiai nelabai įvairūs, bet jų pakanka.

Siauras žodynas – labai mažai žodžių, kartojami tie patys.

Iš 400 atrinktų kandidatų darbų 57,25 proc. kandidatų rinkosi A variantą.